

UPRAWNIENIA DO ULGOWYCH PRZEJAZDÓW KOLEJĄ W KOMUNIKACJI KRAJOWEJ

wg stanu na dzień 1 stycznia 2011 r.

Lp.	Uprawnieni do ulgi	Wymiar ulgi (w %) tylko przy przejazdach w klasie drugiej, na podstawie biletów:						Dokumenty poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów
		jednorazowych			miesięcznych imiennych			
		w pociągach:						
		osob.	posp., TLK ¹⁾	EIC	EC	osob.	posp., TLK ²⁾	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji ³⁾ , z wyjątkiem osób niewidomych	49	37	37	37	-	-	<p>Jeden z nw. dokumentów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów, 2) wypis z treści orzeczenia: wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa, 3) orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, 4) orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, 5) zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji, 6) wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji, 7) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji, 8) zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji, 9) legitymacja emeryta - rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Ministrowi Sprawiedliwości albo Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji, 10) legitymacja emeryta - rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa, 11) legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ. <p>Dokumenty wskazane w pkt 1-9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.</p>

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2.	Osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji	37	37	37	37	37	37	1) jeden z dokumentów, o którym mowa w poz. 1 pkt 1-10, stwierdzający inwalidztwo II grupy albo całkowitą niezdolność do pracy, z powodu stanu narządu wzroku , albo 2) legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku lub oznaczona symbolem przyczyny niepełnosprawności „04-O”, wystawiona przez uprawniony organ. Dokumenty bez zdjęcia okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.
3.	Osoby niewidome uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji ³⁾ ,	93	51	51	51	93	51	1) jeden z dokumentów, o którym mowa w poz. 1 pkt 1-10, stwierdzający inwalidztwo I grupy albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, z powodu stanu narządu wzroku , albo 2) legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku lub oznaczona symbolem przyczyny niepełnosprawności „04-O”, wystawiona przez uprawniony organ. Dokumenty bez zdjęcia okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.
4.	Cywilna niewidoma ofiara działań wojennych uznana za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji	78	78	-	-	-	-	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, z wpisem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, wystawiona przez organ rentowy.
5.	Cywilna niewidoma ofiara działań wojennych jeśli jest uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy	37	37	37	37	37	37	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, z wpisem o całkowitej niezdolności do pracy, wystawiona przez organ rentowy.
6.	Opiekun lub przewodnik towarzyszący w podróży: 1) osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji ³⁾ , albo 2) osobie niewidomej Opiekunem może być osoba pełnoletnia, a przewodnikiem osoby niewidomej – osoba, która ukończyła 13 lat, albo pies – przewodnik	95	95	95	95	-	-	Jeden z dokumentów osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji³⁾ , o którym mowa w poz. 1 i 4. Jeden z dokumentów osoby niewidomej, o którym mowa w poz. 2, 3 i 5, stwierdzający inwalidztwo, niezdolność do pracy albo niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niepełnosprawność z powodu stanu narządu wzroku.

7.	<p>Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawni do ukończenia 26 roku życia – wyłącznie przy przejazdach z miejsca zamieszkania lub z miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo–wychowawczej, placówki oświatowo–wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno–wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno–wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno–pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny – i z powrotem</p>	78	78	78	78	78	78	<ol style="list-style-type: none"> 1) dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym: <ol style="list-style-type: none"> a) legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego, b) legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych, lub c) legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych w pkt 2; 2) dla dzieci i młodzieży nieuczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym: <ol style="list-style-type: none"> a) legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia, wystawiona przez uprawniony organ, b) legitymacja osoby niepełnosprawnej, wystawiona przez uprawniony organ, c) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do jednej z grup inwalidów, d) orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy, albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, e) orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy, albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, 3) przy przejazdach do i z jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne, wraz z jednym z dokumentów wskazanym w pkt 1 i 2, wymagane jest zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie) określające odpowiednio: <ol style="list-style-type: none"> a) termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym; b) potwierdzenie stawienia się na badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne.
8.	<p>Jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych – wyłącznie przy przejazdach w relacjach określonych w poz. 7</p>	78	78	78	78	-	-	<ol style="list-style-type: none"> 1) dokumenty dziecka określone w poz. 7 pkt 1-3 – jeżeli przejazd odbywany jest wraz z dzieckiem; 2) zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym, albo placówkę opiekuńczo–wychowawczą, albo zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie), o którym mowa w poz. 7 pkt 3 – jeżeli przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu.

Lp.	Uprawnieni do ulgi	Wymiar ulgi (w %) przy przejazdach w klasie dowolnej, na podstawie biletów <u>jednorazowych</u> w pociągach:				Dokumenty poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów
		osob.	posp., TLK ¹⁾	EIC	EC	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
9.	Inwalidzi wojenni i wojskowi zaliczeni do I grupy inwalidów lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji (choćby bez związku z działaniami wojennymi lub służbą wojskową)	78	78	37	37	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do I grupy inwalidów, albo o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji.
10.	Kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi zaliczonymi do I grupy inwalidów lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji	78	78	37	37	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, wystawiona przez organ rentowy.
11.	Przewodnik towarzyszący w podróży osobie wymienionej w poz. 9 lub 10	95	95	95	95	Książka inwalidy wojennego lub wojskowego (poz. 9) albo legitymacja osoby represjonowanej (poz. 10).
12.	Inwalidzi wojenni i wojskowi zaliczeni do II lub III grupy inwalidów albo uznani za całkowicie lub częściowo niezdolnych do pracy	37	37	37	37	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis odpowiednio o zaliczeniu do II lub III grupy inwalidów, albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy.
13.	Kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi zaliczonymi do II lub III grupy inwalidów lub uznani za całkowicie lub częściowo niezdolnych do pracy	37	37	37	37	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, wystawiona przez organ rentowy.
14.	Kombatanci oraz inne osoby uprawnione będące emerytami, rencistami i inwalidami	37	37	37 tylko kl. 2	37 tylko kl. 2	Zaświadczenia wydawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulg. <u>Zaświadczenia i legitymacje</u> wystawione przez: 1) Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, 2) Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, 3) Urząd do Spraw Kombatantów, 4) Związek Bojowników o Wolność i Demokrację albo Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, zawierające wpisy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów obowiązujących do dnia 30 stycznia 2002 r., poświadczają obecnie obowiązujące uprawnienia – do czasu uaktualnienia wpisu o wysokości przysługującej ulgi lub wymiany dokumentu.

Objaśnienia:

- ¹⁾ *TLK* pociągi wg taryfy pospiesznej,
- ²⁾ dotyczy wagonów z miejscami do siedzenia,
- ³⁾ za **osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji** należy również uważać osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym i inwalidę I grupy (jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do tej grupy nie utraciło mocy).

Uwaga:

- 1) osoby uprawnione do ulgowego przejazdu w klasie 2 na podstawie biletów jednorazowych korzystające z przejazdów w klasie 1 tych pociągów, zobowiązane są do uiszczenia dopłaty w wysokości stanowiącej różnicę między należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 1 a należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 2,
- 2) uprawnienie do korzystania z ulg wiąże się z obowiązkiem nabycia odpowiedniego biletu, który w pociągu podczas kontroli należy okazywać wraz z dokumentem poświadczającym uprawnienie do ulgi; nabycie biletu u konduktora zasadniczo wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty za wydanie biletu w pociągu.

Osoby:

- o widocznej niepełnosprawności ruchowej,
 - niewidome, podróżujące bez przewodnika lub z psem przewodnikiem,
- które nie posiadają ważnych dokumentów przewozu (biletu na przejazd), nie muszą zgłaszać się do konduktora w celu ich nabycia. Od osób tych nie pobiera się opłaty za wydanie biletu w pociągu.

Podstawa prawna:

- 1) ustawa z dnia 29 maja 1974 r. *o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin* (Dz.U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. *o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego* (Dz.U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz.U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. *o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych* (Dz.U. Nr 249, poz. 1824 z późn. zm.).

Dokumenty (lub ich rodzaje) poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów, zostały określone w rozporządzeniach:

- 1) Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. *w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz.U. Nr 179, poz. 1495 z późn. zm.) poz. 1-2, 6-8,
- 2) Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2007 r. *w sprawie legitymacji cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych* (Dz.U. Nr 24, poz. 153) – poz. 4-5,
- 3) Ministra Infrastruktury z dnia 7 lipca 2003 r. *w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia inwalidów wojennych i wojskowych oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz.U. Nr 134, poz. 1258) - poz. 9-13,
- 4) Ministra Infrastruktury z dnia 7 lipca 2003 r. *w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia kombatantów oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz.U. Nr 134, poz. 1259) - poz. 14.